

JANNEKE VAN BOCKEL

ijskastmoeder

Leven met een aspergerkind

LANNOO

IJskastmoeder Leven met een Aspergerkind

door Carla Desain

29

Toen de kinderpsychiater het vermoeden uitsprak dat haar dochter leed aan het syndroom van Asperger, ging Janneke van Bockel op zoek naar boeken die haar houvast konden bieden. Ze vond boeken in overvloed over Autisme Spectrum Stoornissen (ASS) en over wat autisten nodig hebben om te kunnen functioneren, boeken voor autistische kinderen zelf of voor hun broertjes en zusjes, maar geen enkel boek dat zich specifiek op ouders richtte. Geen enkel boek met antwoorden op vragen als: 'Wat betekent het begeleiden van je autistische kind voor het dagelijkse gezinsleven?', 'Hoe zorg je dat je andere – niet autistische – kinderen de ruimte krijgen die zij nodig hebben?' en 'Wat doe je als je weet dat regelmaat en structuur voor jouw kind de oplossing is, maar je er zelf helemaal kriegelig van wordt?'

Janneke van Bockel besloot daarom zelf vanuit die ouder-invalshoek te gaan schrijven en begon een weblog onder het pseudoniem IJskastmoeder. Die stukjes zijn inmiddels gebundeld tot een boek.

'Coole' moeder

De titel *IJskastmoeder* verwijst naar de wetenschappelijke opvatting – van halverwege de 20^e eeuw – dat autisme zou ontstaan door het afstandelijke en liefdeloze contact met een kille moeder. Van Bockel beschrijft waarom zij haar dochter met opzet niet overlaadt met 'genezende moederzonen' als er iets naars gebeurt: 'Mijn dochter beleeft de wereld als woest, wild, onstuimig en onvoorspelbaar en vraagt van mij dat ik, onder alle omstan-

digheden, de kalme haven ben waar ze kan terugkeren om op adem te komen. Daarom doe ik zo koel. Of misschien is *cool* een beter woord. IJskastmoeder is mijn geuzennaam.'

In korte hoofdstukken stelt de auteur haar dochter – en daarmee het syndroom van Asperger – aan de lezer voor. De concreet beschreven situaties maken steeds duidelijker dat de problematiek van dit kind veel dieper en verder gaat dan de nukken die elk kind wel eens heeft. De lezer krijgt zicht op dochters enorme behoefte aan duidelijkheid; de crime die vakantie is zonder haar vertrouwde omgeving en dagritme; haar verlangen naar een hartsvriendin en de moeite vriendschappen te sluiten; de diepgaande angst voor dieren; het letterlijk opvatten van taalgrapjes; haar afkeer van lichamelijk contact; de extreme angst voor de tandarts...

Persoonlijk geschreven boeken blijven nogal eens hangen in de beslommeringen van de auteur zelf; ze zadelen de lezer op met het genante gevoel voyeur te zijn. IJskastmoeder ontstijgt het niveau van egodocument met gemak. Het is aangrijpend eerlijk, soms op het pijnlijke af, maar met liefdevolle humor en zelfrelativering geschreven. Het boek is herkenbaar en steunend. Over de schouder van de schrijfster heen kijkt de lezer veel informatie over hoe autisme zich uit in het dagelijks leven; dit zet aan tot nadenken over wat er achter lastig, bozig of afwijkend gedrag van een kind kan zitten. Dit boek is niet alleen een aanrader voor ouders van een kind met Asperger, ook – of misschien wel juist – voor de omgeving: (tand)artsen, leerkrachten,

buren, familie en vrienden. Ouders van een kind dat 'alleen maar' hoogbegaafd is, zullen zeker ook veel herkennen in de zoektocht naar een juiste benadering van je – anders dan anderen – kind.

Het boek sluit af met enkele handige servicepagina's: een korte, kernachtige samenvatting van wat Asperger inhoudt, tips voor boeken en websites, en adressen voor wie hulp nodig heeft.

IJskastmoeder door Janneke van Bockel is uitgegeven door Lannoo.

Janneke van Bockel werkt als ouder-schapscoach. Zij is moeder van twee dochters, van wie de oudste het syndroom van Asperger heeft. Op www.lezen.tv is een filmpje van een uitgebreid interview met haar te vinden.

Carla Desain, freelance journalist en vaste medewerker van *Talent*, is van oorsprong orthopedagoog. Zij is moeder van een hoogbegaafde zoon.

Boekrecensie